

YMGYNGHORIAD AR DDARPARIAETH Y GWASANAETH COFRESTRU GENEDIGAETHAU, MARWOLAETHAU A PHRIODASAU YNG NGWYNEDD I'R DYFODOL RHAFYR 2012 – IONAWR 2013

CRYNODEB O YMATEBION

1. Steve Roddick	Os yw'r Cyngor yn dymuno cau'r Swyddfeydd Cofrestru, yna dylent gynnig ymweliad cartref i'r person sy'n gofyn am wneud cofrestriad. Rwyf yn teimlo mai dyma'r lefel gwasanaeth y byddai'r boblogaeth yn gyffredinol yn ei gael yn dderbyniol.
2. Matthew Tapping, Groeslon	Rwyf wedi defnyddio'r gwasanaeth sawl gwaith i gofrestru genedigaethau (Swyddfeydd Bangor a Chaernarfon). Er fy mod yn byw ger Penygroes rwyf yn cwestiynu'r angen i gynnig gwasanaeth yno gan y gellid cofrestru wrth wneud taith i siopa yn y trefi. Er bod achos da i gadw Caernarfon, dim ond taith 10 munud i ffwrdd yw Bangor a chan bod dalgylch ym Mhwlheli / Dolgellau, gellir cyfiawnhau un safle yng ngogledd Gwynedd gan mai dim ond yn achlysurol y defnyddir y gwasanaeth. Pe byddwn i yn gwneud hyn, byddwn yn cadw at dair safle.
3. Norman Bond, Penrhyndeudraeth	Oni ellid gwneud y rhan fwyaf o'r gwaith ar gyfer genedigaethau a marwolaethau ar-lein a hepgor yr angen i fod yn bresennol?
4. Y Cyngorydd Gethin Glyn Williams, Abermaw	Cefnogi'r cynigion. Angen arbed llawer o arian dros y blynyddoedd nesaf. Teimlo er bod y gwasanaeth yma yn un pwysig tydi o ddim yn un 'rheng flaen'.
5. Clerc – Cyngor Tref Y Bala	Y Cyngor ddim eisiau colli'r gwasanaeth yma o'r dref. Gwasanaeth gwerthfawr i'r gymuned ac rydym yn synnu bod ystyriaeth yn cael ei roi i gael ond tri lleoliad yn unig yng Ngwynedd. Credu bod y Bala yn dref digon o faint i gadw gorsaf allanol ac mae eich ffigyrau yn ymddangos yn ganolraddol. A ellid ei gynnal mewn adeilad cyhoeddus (sy'n eiddo i'r Cyngor Sir) ac arbed costau fel nad ydych yn talu rhent/cymaint o rhent er enghraifft? A fydddech felly yn nodi nad yw'r Cyngor Tref am colli gwasanaethau yn y Bala.
6. Y Cyngorydd Anne Lloyd-Jones, Tywyn	Defnyddiwyd y gwasanaeth yn Nhywyn gan dros 30 o bobl bob blwyddyn dros y tair mlynedd ddiwethaf. Er mai bychan yw'r rhifau, mae'n dal yn wasanaeth pwysig i'r rhai sy'n gorfod ei ddefnyddio. Mae nifer o bobl yn Nhywyn heb geir a byddai'n creu anhwylystod iddynt orfod teithio gyda bws i Ddolgellau yn enwedig rhiant fyddai heb y dewis ond i fynd â babi bychan gydag ef/ hi. Byddwn yn fodlon ail-leoli'r gwasanaeth o'r swyddfa bresennol i'r llyfrgell a fyddai'n arbediad ond yn erbyn peidio â chael gwasanaeth o gwbl yn y dref.
7. Clerc – Cyngor Tref Porthmadog	Er mwyn lliniaru'r effaith ar y defnyddiwr teimlwyd yn gryf y dylid ystyried cadw un swyddfa o'r clwstwr (Porthmadog, Penrhyn, Blaenau, Criccieth a Thrawsfynydd) yn agored er mwyn cynnig gwasanaeth sy'n fwy canolog ac o fewn cyrraedd i ardal eang yn ddaeryddol; ardal sydd heb y system drafnidiaeth gyhoeddus fwyaf cyfleus i gyrraedd Bangor, Pwllheli na Dolgellau. Os rhoir eu ffigyrau at ei gilydd mae'n creu achos cryf i hyn. Y Cyngor ddim o blaid cadw'r swyddfa yng Nghaernarfon ar agor gan fod Bangor, a hyd yn oed Pwllheli, o fewn cyrraedd hawdd efo trafndiaeth gyhoeddus i'r ardal hon. Anodd cefnogi cadw 2 swyddfa o fewn tafliad carreg i'w gilydd ar draul cadw o leiaf un swyddfa yn yr ardal hon. Ai cyd-ddigwyddiad oedd y cynnig i gadw swyddfeydd yn agored yn y trefi ble mae prif swyddfeydd y Cyngor wedi eu lleoli yn barod?
8. Clerc – Cyngor Tref Criccieth	Gan mai ychydig iawn o ddefnydd sy'n cael ei wneud o'r swyddfa rhan amser yn Criccieth nid oedd gan yr aelodau unrhyw sylwadau i'w cynnig. Byddai'n ddiddorol cael gwybod faint o arian fydd yr ail strwythuro yma yn ei arbed.
9. Clerc – Cyngor Cymuned Trawsfynydd	Y Cyngor yn teimlo'n gryf y dylai'r gwasanaeth ym Meirionnydd gael ei gadw heb newid. Gwasanaeth hanfodol i drigolion yr ardal. Er mai ond am awr yn Nhrawsfynydd, mae'n wasanaeth amhrisiadwy i deuluoedd mewn galar neu o dan straen yn gofalu am fabi newydd. Trigolion yr ardal yn dioddef gyda'r dirwasgiad presennol; mae'r gwasanaeth yn bwysig gan fod taith bws yn gallu bod yn anodd. Eisiau'r gwasanaeth presennol gael ei gadw.
10. David Church Tywyn	Gan fy mod yn gynrychiolwr wedi fy ethol, rwyf yn bryderus ynghylch unrhyw leihad pellach yn argaeledd gwasanaethau lleol mewn ardal wledig sydd â chyfran uchel o bobl wedi ymddeol sydd heb deulu agos. Mae tref Tywyn yn gallu cael ei hynysu gan eira a llifogydd. Byddai'n well gennyf pe bai'r gwasanaeth yn cael ei gadw a'i ymestyn yn hytrach na'i gau yn Nhywyn. Awgrymu annog y galw am dystysgrifau er mwyn cynyddu'r incwm.

11. Clerc – Cyngor Tref Frenhinol Caernarfon	Y Cyngor yn pwysu i gadw'r Swyddfa Gofrestru yng Nghaernarfon ar agor; agor y swyddfa bob diwrnod ac ymestyn yr oriau agor. Cadw'r cofrestrai yn ddiogel yn un o'r swyddfeydd yng Nghaernarfon.
12. Clerc – Cyngor Tref Tywyn	Mae'r Cyngor yn gwrthwynebu'r bwriad – gwasanaeth cyfyngedig ar gael yn y dref – dwy awr unwaith yr wythnos a dyma'r rheswm pam mae'r ffigyrau i'r rhai sy'n defnyddio'r gwasanaeth yn Nhywyn mor isel a chamarweiniol. Mae proffil y gwasanaeth mor isel yn Nhywyn fel nad yw pawb yn gwybod am ei fodolaeth. Mae'r defnydd a wneir o'r fath wasanaeth cyfyngedig yn dangos bod galw. Byddai canoli'r gwasanaeth yn anodd i rai pobl, e.e. rhiant sengl, rhieni sy'n gweithio a rhieni'n ddibynnol ar gludiant cyhoeddus a gallai arwain at galedi ariannol a gwaeth gwasanaeth. Ni fyddai'r bwriad yn fudd i gleientiaid dim ond i'r gwasanaeth. Yn cwestiynu gwerth yr ymgynghoriad; dyfodol y gorsafoedd allanol a'r cwestiwn olaf anuniongyrchol o'r 5 cwestiwn. Yr argraff bod penderfyniad wedi'i wneud i'w cau ac na ellir gwyrddroi'r penderfyniad. Mae'r Cyngor Tref yn gwrthwynebu'n gryf y bwriad i derfynu'r gwasanaeth yn Nhywyn ac mae'r Cyngor yn gofyn i Gyngor Gwynedd ailystyried a lleoli'r gwasanaeth yn y llyfrgell leol.
13. Myfyr W Hughes. (Cadeirydd, Cymdeithas Hanes Teuluoedd Gwynedd)	Hoffem weld Cofrestrau Hanesyddol yr hen Sir Gaernarfon yn cael eu lleoli yn Nghaernarfon a Chofrestrau Hanesyddol yr hen Sir Feirionnydd yn cael eu lleoli yn Nolgellau gan fod yr Archifdai yn y ddwy dref yma. Buasai hyn o gymorth i'r cannoedd o bobl erbyn hyn sydd yn ymchwilio i hanes eu teulu ac sydd hefyd yn dod a referniw i'r gwasanaeth trwy brynu copïau o dystysgrifau. Hoffem hefyd weld mwy o gydweithio rhwng y Gwasanaeth Cofrestru a'r Archifdai.
14 Clerc - Cyngor Cymuned Llanllyfni	Y Cyngor yn erbyn y bwriad o ddiddymu'r gwasanaeth ym Mhenygroes. Nid yw'r ystadegau a roddwyd yn dangos darlun clir o'r galw sydd am y gwasanaeth yma yn lleol i Ddyffryn Nantlle gan nad oes swyddogion cofrestru wedi bod ar gael i gyflawni dyletswyddau ym Mhenygroes ers y ddwy flynedd ddiwethaf. Er mwyn gwneud arbedion, fe all y swyddfa bresennol gael ei ail-leoli yn adeilad y llyfrgell yn y pentref - mae lle yno. Byddai hyn yn golygu y gall y Cyngor osod y swyddfa bresennol allan i rywun arall a derbyn incwm. A fyddai staff y llyfrgell yn gallu cael eu hyfforddi i gymryd manylion cofrestru genedigaethau a marwolaethau? Maent yn barod ar y safle, a byddai'n golygu NA fyddai'n rhaid i swyddogion deithio yn ôl ac ymlaen o Fangor. Oes modd i lyfrgellwyr gymryd yr awenau yn y pentrefi i gyd?
15 Clerc - Cyngor Tref Ffestiniog	Mae'r Cyngor yn deall awydd i resymoli'r gwasanaeth ond yn credu'n gryf y dylid rhoi'r pwyslais ar sicrhau fod y gwasanaeth mor rhwydd â phosibl i'r rhai sy'n ei ddefnyddio. Mae yna bwysau mawr ar deuluoedd adeg genedigaethau, tra bod marwolaethau'n gallu bod yn amseroedd o galedi mawr. Blaenau Ffestiniog yw trydedd dref fwyaf poblog Gwynedd, ar ôl Bangor a Chaernarfon, ac mae gan Gwynedd adeilad addas dros ben ar gyfer cofrestru, sef y llyfrgell. Mae ganddo wasanaeth Rhyngrywyd ac felly mae'r addas ar gyfer polisi Gwynedd o 'Dweud wrthym unwaith'. Felly, mae Cyngor Tref Ffestiniog yn erfyn ar Gyngor Gwynedd i beidio â chymeradwyo cynlluniau i gau'r gwasanaeth cofrestru ym Mlaenau Ffestiniog, ond, yn hytrach, i gadw'r gwasanaeth ar agor er budd y gymuned leol.
16 Pwyllgor Etholaeth Arfon Plaid Cymru	Mynegwyd pryder y bydd swyddfeydd cofrestru Llanberis, Deiniolen a Phenygroes yn cau oherwydd y toriadau. Awgrymwyd bod y Cyngor yn defnyddio llyfrgelloedd lleol ac yn hyfforddi'r staff i wneud y gwaith yma.

RHESTR DOSBARTHU Y DDOGFEN YNGYNGHOROL:

Cynghorwyr Sir	
Cynghorau Tref/Cymuned Ardal	Safle we Cyngor Gwynedd
Caernarfon	Llanllyfni
Llanddeiniolen	Llanberis
Porthmadog	Cricieth
Penrhyndeudraeth	Ffestiniog
Y Bala	Tywyn
Trawsfynydd	Harlech
Trefnwyr angladdau	Eiddo hefo trwydded i gynnal seremonïau sifil